

**INFORME DE L'ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

**DISTRICTE DE
CIUTAT VELLA**

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de les **circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona. Aquests informes territorials són una anàlisi i una proposta d'abordatge de les problemàtiques de cada districte que ens permeten recollir i difondre l'estat de les entitats, interlocutar amb les regidories i fer posteriorment un suport a les entitats i un seguiment dels acords presos amb l'administració.

Entenem associacions i col·lectius juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Associacions i col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquelles entitats que, complint els criteris anteriors, participen dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, les associacions i col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos: **espais dignes, espai públic i comunitat**. Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Així, hi trobareu les dades demogràfiques, de participació i territorials que ajuden a contextualitzar l'estat de les joves i l'associacionisme juvenil a Barcelona, seguides de les demandes de les organitzacions juvenils i els denominadors comuns dels diferents districtes. Finalment, es recullen els compromisos a complir quan es van acordar des de les diferents regidories dels districtes i en quin estat es troben actualment.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

22,37%

joves de 15 a 29 anys.¹

Interculturalitat i arrelament

66,49%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²

Educació

36,5%

Estudis universitaris³

63,2%

Estudis postobligatoris³

* 59,1% d'alumnat d'ESO i el 52,5% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,9% i el 38,5% respectivament.⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

10.826,2€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

16.744€

Habitatge i emancipació

1.156,22€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 1.087,3€.⁶

Renda mitjana del territori

14.660€

renda anual disponible per càpita (bruta)

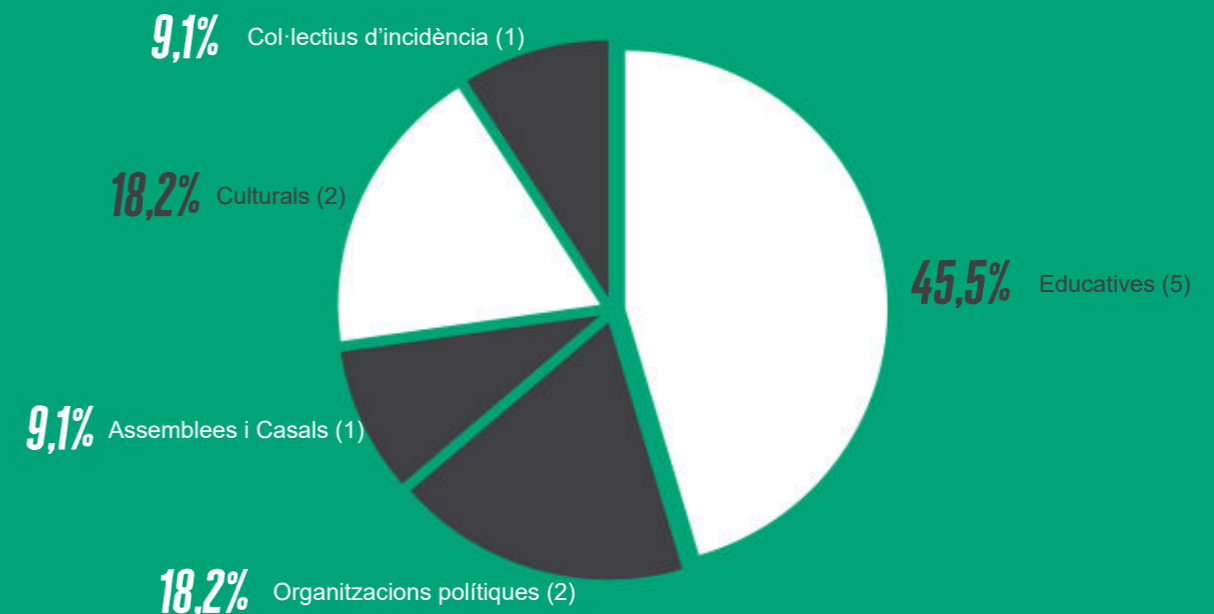
* És un 34,86% inferior a la mitjana de Barcelona.⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2023
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2023

4 Consorci d'Educació. Memòria 2022-2023. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 1r, 2n i 3r trimestre 2024
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2021

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Ciutat Vella hi ha un total de 46 entitats juvenils, de les quals 11 són col·lectius i associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 11 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

Finalment, han participat en aquest informe 3 entitats juvenils. Han participat l'AE Ermessenda del Casc Antic, l'Associació Juvenil Esplai del Pi i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica	Indicadors
<p>Espai digne</p>	1 Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
	2 Condicions de l'espai
	3 Estabilitat/continuitat de l'espai
<p>Espai públic</p>	4 Ús i disseny de l'espai públic en el dia a dia de l'entitat
	5 Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
	6 Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
	7 Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
	8 Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
<p>Comunitat</p>	9 Relació amb el veïnat
	10 Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
	11 Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

AE Ermessenda del Casc Antic

Associació Juvenil Esplai del Pi

Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella

Llegenda

- Verd: L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - Verd: L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - Verd: L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Verd: Les condicions físiques són adequades
 - Verd: Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Verd: Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Verd: Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Verd: Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Verd: Pèrdua imminent de l'espai
- Verd: L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - Verd: L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - Verd: L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- Verd: S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - Verd: S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - Verd: No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- Verd: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Verd: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Verd: No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- Verd: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Verd: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Verd: No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- Verd: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Verd: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - Verd: No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- Verd: L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - Verd: L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - Verd: L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- Verd: La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - Verd: La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - Verd: La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- Verd: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - Verd: L'entitat no participa dels diferents espais de participació ciutadana perquè no vol o no pot prioritzar-ho
 - Verd: L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existent i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Renovació de la concessió del Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella

El curs 2017-2018 neix al districte el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella, un projecte autogestionat que al llarg d'aquests anys ha ofert a les joves un **espai de trobada, d'impuls d'iniciatives i projectes populars, i de construcció d'alternatives d'oci, artístiques i culturals**. Aquest espai ha estat cabdal per al desenvolupament de l'associacionisme juvenil del districte, ja que ha estat lloc de reunió de les diferents entitats que fan activitat al districte, com ara l'Esplai del Pi o l'AE Ermessenda del Casc Antic i s'han acollit activitats que abans es duïen a terme a l'Antiga Massana, com ara el gimnàs popular. **No obstant això, la situació actual del Casal és incerta, perquè la seva concessió de gestió finalitza al mes de maig.**

A finals del 2024, l'entitat Associació de Joves de Ciutat Vella, pocs mesos abans de la finalització del conveni de concessió de l'espai, **s'assabenta informalment que aquest potser no es renova** i que es posarà a disposició d'altres iniciatives. No es disposa d'informació pública detallada sobre possibles canvis o nous usos previstos i no està enlloc especificat quin serà el destí de l'edifici actual del Casal un cop finalitzi la seva concessió, fet que genera incertesa i incapacitat de poder desenvolupar activitat amb normalitat davant la manca d'estabilitat del projecte.

Davant d'aquesta situació, el CJACV ha iniciat **una campanya per aconseguir la renovació de la seva concessió** i assegurar la continuïtat de les activitats per continuar oferint l'únic espai autogestionat i de referència per a les joves del districte.

Les entitats juvenils **demanen més transparència en el procés, millor comunicació per part de la part política del districte**, però sobretot, la renovació de la concessió del Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2023-2030](#): 30. Reconeixement associacionisme. Reconèixer i visualitzar l'associacionisme juvenil, 31.1 Promoció i reforç de noves iniciatives juvenils associatives que neixen als territoris, 31.2 Promoció de l'associacionisme juvenil en barris amb menys presència associativa juvenil.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils, els Casals de Joves

2 Dissenyar un espai públic pel veïnat i l'associacionisme del territori per revertir la massificació i turistització que pateix el districte

L'associacionisme juvenil denuncia com l'espai públic no respon a les necessitats del veïnat i les entitats del territori. Es troben amb un territori molt massificat pel turisme i amb carrers molt mercantilitzats que impossibiliten l'ús de l'espai per a dur a terme les seves activitats associatives. Per exemple, s'han trobat que a l'hora d'organitzar esdeveniments s'ha prioritzat l'ús turístic emplaçant-les a altres localitzacions menys concorregudes.

Per això reclamen **habilitar espais que convidin les persones joves a trobar-se**; així com la **pacificació de carrers per tenir més espais de joc i trobada**.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

En definitiva, un **espai públic on es prioritzi a les veïnes i l'associacionisme** amb una regulació del turisme i del gran comerç.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2023 - 2030](#): 27. Espai públic i territori. Legitimar i potenciar totes les pràctiques lúdiques, culturals, de socialització i oci a l'espai públic per part dels i les joves. 27.2 Incorporar la perspectiva juvenil en el disseny de l'espai públic. 30. Reconeixement associacionisme. Reconèixer i visualitzar l'associacionisme juvenil. 33. Territori i espai públic. Fomentar el vincle de les persones joves amb el seu entorn i barri a través de la participació i facilitar l'ús de l'espai públic per part de les entitats juvenils i els grups no formals. 33.1 Facilitació de l'ús de l'espai públic per part dels i les joves associades. 33.4. Tramitació àgil i acompanyada a les entitats juvenils per l'ús de l'espai públic.
- [PAD+ 2020-2023](#): Afavorir la desconcentració del turisme, promovent la valoració de nous actius en els barris i districtes de la ciutat i en l'àmbit metropolità. Potenciar l'ús de l'espai públic per a infants. Implementar la ciutat jugable i la millora de la xarxa dels camins i dels entorns escolars.

3 Disposar d'espais dignes per l'associacionisme juvenil

Disposar d'un espai amb unes condicions dignes és fonamental per a les entitats educatives de base comunitària per desenvolupar el seu projecte educatiu i dur a terme la seva tasca pedagògica. **No tenir un espai que reuneixi [les 11 condicions per un espai digne](#) dificulta fortament la capacitat de planificació i implementació del projecte.**

Al districte de Ciutat Vella, les entitats educatives fan activitat en diferents espais, l'AE Ermessenda del Casc Antic fa activitat al Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella i a l'espai públic, i Esplai del Pi fa activitat principalment a l'Escola Drassanes, i també fa ús de l'espai públic.

Totes dues entitats fan ús del CJACV sigui per fer activitat o com a lloc de reunió. La incertesa de la continuïtat del projecte del CJACV perjudica greument a les entitats. Tenir la garantia que es podrà continuar duent a terme l'activitat en el mateix espai sense por de perdre'l és essencial per mantenir l'estabilitat del projecte educatiu de les entitats de lleure. Per poder dedicar-se a dissenyar projectes comunitaris i garantir una qualitat pedagògica, cal tenir garanties de disposar d'un espai on dur-la a terme, i no haver de destinar esforços a buscar alternatives de locals per als pròxims mesos.

Des de les entitats juvenils reclamen que es garanteixin espais dignes per a les entitats educatives.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2023-2030](#): 5. Educació integral. Fomentar l'educació des de la multiplicat de contextos i agents educatius amb perspectiva comunitària, de territori o internacional. 30. Reconeixement associacionisme. Reconèixer i visualitzar l'associacionisme juvenil. 31. Suport associacionisme. Donar suport a l'associacionisme juvenil. 31.2 Promoció de l'associacionisme juvenil en barris amb menys presència associativa juvenil
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 4 - Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils, els Casals de Joves

QUÈ DEMANAVA L'ASSOCIACIONISME EL 2024?

- 1 Reconeixement i visibilitat de l'associacionisme juvenil i de la seva tasca comunitària
- 2 Dissenyar un espai públic pel veïnat i l'associacionisme del territori per revertir la massificació i turísticació que pateix el districte
- 3 Disposar d'espais dignes per l'associacionisme juvenil
- 4 Promoure i donar suport a noves iniciatives de participació juvenil
- 5 Seguir donant suport a les entitats juvenils en arribar a les diferents realitats del districte

QUINS COMPROMISOS ES VAN FER DES DE REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

- Districte impulsa accions per posar l'espai públic a la disposició de les entitats juvenils
- Districte envia a les entitats una proposta d'equipaments municipals que poden servir de refugi davant de condicions meteorològiques no favorables
- Districte convoca una reunió amb l'Esplai Santa Maria del Pi per abordar la seva problemàtica de local
- Districte convoca una reunió amb l'AEiG Sant Antoni Abad per abordar la seva problemàtica de local

- S'ha complert el compromís
- No s'han realitzat accions
- S'ha començat a treballar
- No avaluable

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Des de l'àrea de Territori del [Consell de la Joventut de Barcelona](#) (CJB) i des del [Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils](#) (CRAJ) treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès identificar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- 1 **Donar suport a noves iniciatives i projectes juvenils autogestionats i reconèixer l'associacionisme juvenil com un agent comunitari clau als barris:**
L'associacionisme juvenil desenvolupa una tasca amb un gran valor comunitari i adopta un rol dinamitzador i cohesionador als barris de la ciutat, activitats sovint poc reconegudes i valorades per la resta de la comunitat i per l'administració. **Es demana que es duguin a terme accions concretes amb el veïnat i la resta del teixit associatiu per tal de promoure el reconeixement cap a l'associacionisme juvenil.**
- 2 **Reformular els espais de participació de districte des d'una perspectiva juvenil:**
Les joves reconeixen que els diferents espais de participació promoguts des del districte són espais hostils on es reproduïxen discursos i dinàmiques adultocèntriques que els hi condicionen la participació. Davant la baixa presència de l'associacionisme juvenil en aquests espais s'ha detectat la necessitat de **reformular-los per tal de satisfer les necessitats de les joves i de les seves entitats, per tal d'incorporar-hi la perspectiva juvenil i per fomentar la participació de les joves.**
- 3 **Dotar a les entitats juvenils d'espais en unes condicions dignes:**
Les entitats juvenils coincideixen en el fet que hi ha una manca d'espais que reuneixin les condicions per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Es reivindica la necessitat que des de l'Administració es faciliti l'accés, i - en cas de demanda, la gestió - d'espais que ofereixin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil en termes d'usos, horaris, dimensions, habitabilitat, seguretat de continuïtat...
- 4 **Dissenyar un espai públic amb i per a les persones joves i l'associacionisme juvenil:**
Davant la gentrificació, la privatització de l'espai públic, i la manca de zones pacificades, és necessari vetllar per unes polítiques que posin al centre a les persones que habiten els barris, facilitant els espais de trobada entre les joves i l'associacionisme. **És crucial incloure en els dissenys i en les planificacions urbanístiques al veïnat i a l'associacionisme del territori per tal de fer de l'espai públic un lloc de trobada inclusiu que satisfaci les necessitats de les persones.**
- 5 **Facilitar l'organització i el desenvolupament d'esdeveniments i activitats a la via pública:**
Les entitats juvenils són agents dinamitzadors dels barris que ofereixen oci alternatiu i autogestionat d'un alt valor comunitari. **Cal suport administratiu per proporcionar recursos materials i econòmics, acompanyar en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centrals i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.** També és imprescindible rebre suport (cessió de material, de personal, o de finançament) per poder garantir l'establiment de Punts Liles als esdeveniments a la via pública per informar, prevenir, denunciar i atendre les violències masclistes i actituds i comportaments discriminatoris.
- 6 **Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris:**
En un context d'atur persistent, amb grans barreres per l'accés a l'habitatge digne i de precarietat generalitzada, la joventut és una de les principals afectades, que veu com la discriminació estructural dificulta l'emancipació de les joves. La pujada de preu dels habitatges, està provocant un procés d'expulsió de les joves dels seus barris, fet que té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i en l'arrelament al territori. **Es reivindica poder revertir la situació actual i garantir que les joves puguin permetre's emancipar-se al mateix barri amb unes condicions dignes.**

Finalment, han participat en aquest informe 3 entitats juvenils. Han participat l'AE Ermessenda del Casc Antic, l'Associació Juvenil Esplai del Pi i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Centre de Recursos
per a les Associacions Juvenils
de Barcelona

Col·labora:

Finalment, han participat en aquest informe 3 entitats juvenils. Han participat l'AE Ermes-senda del Casc Antic, l'Associació Juvenil Esplai del Pi i el Casal de Joves Autogestionat de Ciutat Vella.

Coordinació tècnica: Cesca Gasuill i Berta Claverol / Coordinació política: Víctor Sánchez
Disseny: Mariona Casares / Adaptació: Mònica Casugas / Maquetació: Laura Gràcia

Llicència Creative Commons
Reconeixement - NoComercial - Compartir Igual
No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribu-ció de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.